

prima instanță: V.Puica
instanța de apel: N.Traciuc, M.Anton și E.Clim

Dosarul nr.2ra-2511/15

Î N C H E I E R E

21 octombrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Galina Stratulat și Sveatoslav Moldova

examinînd chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Donciu Anatolie în interesele Larisei Edu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Edu Larisa împotriva lui Edu Mihail cu privire la partajarea bunului proprietate comună în devălmășie, evacuarea și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Edu Mihail, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 11 martie 2013 și s-a emis o nouă hotărîre de admitere parțială a acțiunii

c o n s t a t ă :

La 04 octombrie 2012 Edu Larisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Edu Mihail cu privire la partajarea bunului proprietate comună în devălmășie, evacuarea și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Edu Larisa a indicat că la 24 iunie 1987 a înregistrat căsătoria cu Edu Mihail.

Prin hotărîrea judecătorească din 04 mai 2012 căsătoria cu Edu Mihail a fost desfăcută.

În baza certificatului eliberat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.169 la 21 noiembrie 2006 pe numele său și al pîrîtului a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului nr.33 situat în mun.Chișinău, str.Valea Crucii,4, cu suprafața 50,3 m², numărul cadastral 0100113112901033.

Înainte de a încheia căsătoria cu Edu Mihail s-a înscris la Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.169 pentru obținerea acestui apartament și a achitat mijloace financiare proprii în sumă de 3900 ruble, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr.199 și chitanța nr.397277 din 05 mai 1987.

Conform art.370 Codul civil, împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmași se va face proporțional aportului fiecăruia la dobîndirea bunului. Pînă la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal.

Din mijloace proprii acumulate înainte de căsătorie a contribuit la dobândirea apartamentului în proporție de 36%, iar contribuția lui Edu Mihail reprezintă 31/71% reieșind din prezumția egalității aportului după încheierea căsătoriei fiind calculat: $100\% - 36,57\% / 2$.

Cota-parte ce îi revine ca rezultat al aportului propriu și al determinării părților în proprietatea comună în devălmășie este de 68,26%.

A încercat să soluționeze litigiul pe cale extrajudiciară, însă nu s-a soldat cu succes.

Este imposibil să locuiască cu Edu Mihail, deoarece este amenințată cu violență fizică, fapt ce îi pune în pericol viața și sănătatea, fiind nevoită să închirieze împreună cu mama sa altă locuință.

În prezent în apartamentul nr.33, mun.Chișinău, str.Valea Crucii,4 locuiește Edu Mihail cu fiica Edu Olga, născută la 03 iulie 1989, care de asemenea nu se poate înțelege cu pîrîtul și dorește să locuiască împreună cu ea.

Consideră că acest apartament nu este partajabil în natură și urmează a fi vîndut, iar mijloacele bănești dobîndite să fie repartizate proporțional cotelor deținute.

Cere Edu Larisa determinarea cotelor-părți din dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului nr.33 din mun.Chișinău, str.Valea Crucii,4, cu suprafața 50,3 m², numărul cadastral 010011312901033 stabilind dreptul de proprietate în privința sa în mărime de 68,29% și după Edu Mihail în mărime de 31,71%, împărțirea proprietății comune pe cote-părți prin vînzarea la licitație a acestui imobil distribuind prețul obținut proporțional cotei-părți deținute de fiecare, evacuarea persoanelor și bunurilor, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 11 martie 2013 acțiunea a fost admisă.

S-a partajat averea acumulată în timpul căsătoriei după cum urmează:

- S-a recunoscut după Edu Larisa dreptul de proprietate asupra cotei-părți în mărime de 68,29% și după Edu Mihail în mărime de 31,71% din apartamentul nr.33, str.Valea Crucii, 4, mun.Chișinău cu suprafața 50,3 m², numărul cadastral 010011312901033;
- S-a dispus vînzarea apartamentului nr.33, str.Valea Crucii, 4, mun.Chișinău cu suprafața 50,3 m², numărul cadastral 010011312901033, cu distribuirea prețului obținut de la vînzare proporțional cotelor-părți deținute: pentru Edu Larisa – 68,29%, pentru Edu Mihail – 31,71%.

S-a dispus evacuarea lui Edu Mihail și a altor persoane, bunurile lor din apartamentul nr.33, str.Valea Crucii, 4, mun.Chișinău.

S-a încasat de la Edu Mihail în beneficiul Larisei Edu suma de 150 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Edu Mihail s-a scutit de la plata taxei de stat în legătură cu situația materială dificilă.

Prima instanță a motivat soluția că potrivit certificatului Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.169 din 27 octombrie 2006 valoarea totală a apartamentului nr.33 este de 10661,92 ruble, iar Edu Larisa a achitat pînă la încheierea căsătoriei suma de 3900 ruble.

Aportul Larisei Edu la procurarea apartamentului nr.33 este de 68,29%, iar a pîrîtului de 31,71%.

Conform art.361 alin.(2) lit.b) Codul civil, dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin vînzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Vînzarea imobilului presupune transmiterea acestuia altui proprietar fără vicii.

Evacuarea lui Edu Mihail și altor persoane împreună cu bunurile acestora din apartamentul nr.33, str.Valea Crucii,4, mun.Chișinău este necesară.

La 08 aprilie 2013 Edu Mihail a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii judecătorei Botanica mun.Chișinău din 11 martie 2013.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 30 octombrie 2013 a admis apelul declarat de Edu Mihail, a casat hotărîrea Judecătorei Botanica mun.Chișinău din 11 martie 2013 și a emis o nouă hotărîre, prin care a admis acțiunea parțial.

A recunoscut dreptul de proprietate a cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul nr.33, str.Valea Crucii,4 mun.Chișinău cu suprafața 50,3 m², număr cadastral 010011312901033 Larisei Edu și Edu Mihail.

A admis cererea de partajare a bunului imobil în devălmășie din str.Valea Crucii,4 mun.Chișinău cu suprafața 50,3 m², număr cadastral 010011312901033 prin scoaterea și vînzarea acestuia la licitație cu distribuirea prețului obținut proporțional cotelor-părți deținute.

În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014 s-au admis recursurile declarate de Edu Larisa și Edu Mihail, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2013 și s-a restituit pricina la re judecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată la faza primirii cererii de apel.

La 21 noiembrie 2014 Edu Mihail a depus apel motivat împotriva hotărîrii judecătorei Botanica mun.Chișinău din 11 martie 2013.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 18 iunie 2015 a admis apelul declarat de Edu Mihail, a casat hotărîrea Judecătorei Botanica mun.Chișinău din 11 martie 2013 și a emis o nouă hotărîre, prin care a admis acțiunea parțial.

A recunoscut dreptul de proprietate a cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul nr.33, str.Valea Crucii,4 mun.Chișinău cu suprafața 50,3 m², număr cadastral 010011312901033 Larisei Edu și Edu Mihail.

A admis cererea de partajare a bunului imobil în devălmășie din str.Valea Crucii,4 mun.Chișinău cu suprafața 50,3 m², număr cadastral 010011312901033 prin scoaterea și vînzarea acestuia la licitație cu distribuirea prețului obținut proporțional cotelor-părți deținute.

În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Instanța de apel a motivat soluția că Comitetului executiv prin decizia din 05 februarie 1990 a repartizat Larisei Edu apartamentul nr.33 situat în mun.Chișinău, str.Valea Crucii,4, inclusiv și membrilor familiei Edu Mihail-soț, Nazaruc Oleg-fiu și Edu Olga-fiica.

La 21 noiembrie 2006 în baza certificatului eliberat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.169, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău a înregistrat

pe numele lui Edu Mihail și Edu Larisa dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului nr.33, str.Valea Crucii,4 mun.Chișinău.

Afirmarea reclamantei Edu Larisa că a contribuit la dobândirea apartamentului în proporție de 68,29%, iar Edu Mihail în proporție de 31,71% este neîntemeiată reieșind din prezumția egalității aportului la acest apartament după încheierea căsătoriei.

Prima instanță contrar dispozițiilor art.26 alin.(1) Codul familiei a recunoscut după Edu Larisa dreptul de proprietate asupra cotei-părți în mărime de 68,29% și după Edu Mihail – 31,71% din apartamentul nr.33, str.Valea Crucii,4 mun.Chișinău.

La 14 august 2015 avocatul Donciu Anatolie a depus în interesele Larisei Edu recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului avocatul Donciu Anatolie a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea.

Instanța de apel urma să aplice prevederile art.370 Codul civil, deoarece Edu Larisa a dovedit prin probe pertinente că pînă la căsătorie a achitat personal din mijloace proprii costul apartamentului în proporție de 36,57%.

Prima instanță corect a apreciat probele administrate și a aplicat norma de drept material.

Edu Larisa a depus demers în instanța de apel prin care a solicitat restituirea cererii de apel formulată de Edu Mihail întemeiată pe prevederile art.369 alin.(1) lit.c) combinat cu art.373 alin.(3) Codul de procedură civilă, însă prin încheiere demersul a fost respins.

Încheierea instanței de apel în această parte este ilegală, deoarece Edu Mihail în cererea de apel a solicitat să-i recunoască dreptul de proprietate comună pe cote-părți asupra 68,29% din apartament, pretenții noi nefiind depusă acțiune reconvențională cu pretenții similare.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate de avocatul Donciu Anatolie în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, audiind raportul verbal al judecătorului raportor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 437 alin (3) Codul de procedură civilă, în cazul când recursul este declarat prin reprezentant, la cererea de recurs se anexează și

documentul, legalizat în modul stabilit, care atestă împuternicirile acestuia dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 15 alin. (3) și (6) lit.c) Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură cu modificările și completările ulterioare, avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice.

Avocatul stagiar este obligat să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în modul prevăzut la art.60 alin.(1) și validat de avocatul îndrumător.

Articolul 60 alin.(1) și (2) aceiași Lege prevede că avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 7 alin.(1) lit.k), alin. (2) lit. a) și pct. 8 Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, în redacția Hotărârii Guvernului nr.931 din 14 noiembrie 2014, formularul mandatului avocatului stagiar conține următoarele elemente obligatorii pe recto se inserează semnătura avocatului îndrumător, certificată prin ștampilă.

Pe verso se inserează împuternicirile avocatului stagiar.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Prin mandatul nr.0036243 din 01 iunie 2012 avocatul stagiar Donciu Anatolie a fost împuternicit de Edu Larisa să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d. 29).

Așadar, Donciu Anatolie a fost împuternicit de Edu Larisa să-i acorde asistență juridică în calitate de avocat stagiar.

În cererea de recurs Donciu Anatolie să identifice ca avocat licențiat cu forma de organizare cabinet al avocatului.

Articolul 81 Codul de procedură civilă prevede că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul

acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

La materialele pricinii și la cererea de recurs nu este anexat mandatul avocatului Donciu Anatolie că este împuternicit de Edu Larisa cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească.

La obținerea licenței de avocat statutul lui Donciu Anatolie din avocat stagiar s-a schimbat și împuternicirile acestuia consemnate în mandatul avocatului stagiar din 01 iunie 2012 au expirat, iar alt mandat care să corespundă prevederilor legislației în vigoare autorul recursului nu a anexat.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Donciu Anatolie în interesele Larisei Edu este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare și urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că recursul declarat de avocatul Donciu Anatolie în interesele Larisei Edu este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul avocatului Donciu Anatolie inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Donciu Anatolie în interesele Larisei Edu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan